

“Arafat no era un obstacle per a la pau”

President, la seva implicació és fonamental en la reactivació del procés de pau a l'Orient Pròxim. Recentment, Al·là ha cridat al seu costat el president palestí Arafat, però, a més d'això, s'han produït altres novetats importants

—Sens dubte. Els palestins han aconseguit nomenar sense problemes un equip de direcció i es preparen per a les eleccions generals que s'haurien de celebrar al gener...

—...I això podria significar un nou avenç. Arafat va acabar esdevenint un fre al procés de pau, tal i com afirmen Israel i els Estats Units?

—No, Arafat no era un obstacle per a la pau. Va ser el primer palestí que va convèncer les masses de la necessitat d'aplicar reformes decisives. Només ell tenia prou popularitat per aconseguir, per exemple, els acords d'Oslo.

—És cert que Egipte ha desenvolupat una nova iniciativa de pau?

—En aquesta iniciativa només dic clarament als palestins: “Uniu-vos ara com un sol home, no debilitau la vostra posició amb la desunió, perquè així no aconseguireu res.”

—El primer ministre israelià, Ariel Sharon, de qui vostè no es refiava, diu que retirarà l'exèrcit de la franja de Gaza i d'algunes parts de Cisjordània. El veterà de guerra Sharon s'ha convertit ara en un pacifista amb la branca d'olivera a la mà?

—Tal i com van les coses, només Sharon pot fer aquest pas tan valent en direcció a la pau.

—Encara que molts companys del seu mateix partit, el Likud, rebutgen la creació d'un estat independent palestí?

O creu que una nova coalició israeliana entre el Likud i el Partit Laborista podrà ser prou valenta per a fer aquest pas?

—Exacte, això és el que crec. Els contactes que hem tingut amb Sharon durant les últimes setmanes ens donen a entendre clarament que ell es vol moure. Tot indica que el Govern de coalició procediria a la retirada de Gaza.

—I què passa si Israel es retira de Gaza i d'alguns territoris de Cisjordània i després ja es consideren prou satisfets i no volen continuar movent-se?

—Gaza és un pas seriós per a l'aplicació del full de ruta que tant Israel com Palestina han acceptat. Aquest pla també compta amb el suport de la Unió Europea i de Rússia.

—A la cimera de Beirut del 2002, els caps d'estat i de Govern dels països àrabs van aprovar un pla de pau que preveia la fi de l'estat de guerra entre tots els països àrabs i Israel i la normalització de les relacions amb Jerusalem...

—...Com a contrapartida a un retorn dels israelians a les fronteres del 1967, incloent-hi la part àrab de Jerusalem.

—Avui tot això sembla una utopia. Probablement Sharon només concediria, a més de la franja de Gaza, un 45% de Cisjordània.

—El pla de Beirut no ha perdut vigència. Per les experiències que hem tingut, sabem que negociar amb Israel és difícil. Hem d'anar a poc a poc, metre a metre. És la naturalesa dels israelians, no deixaran anar una cosa fàcilment, necessiten temps. El 1978 el cap de Govern israelià era Menahem Begin i vam arribar-hi a un acord, però Ariel Sharon, que era membre del ga-

El president d'Egipte, Hosni Mubarak, de 76 anys, parla sobre les possibilitats d'un nou projecte de pau a l'Orient Pròxim, de l'augment del terrorisme al conflicte de l'Iraq i de l'extensió de l'islamisme radical en el món àrab.

"L'únic que pot establir l'Iraq és la formació ràpida i eficient d'un nou exèrcit i una nova policia. És molt important que hi hagi un contingent nombrós i no sols uns quants reclutes."

binet, es va oposar a la devolució del Sinaí. Ara bé, no se'n va sortir i vam recuperar el Sinaí.

—Però actualment hi ha milers de colons jueus als territoris palestins.

—També n'hi havia milers al Sinaí, però tots els assentaments, sense excepció, es van retirar, i abans del retorn del Sinaí a Egipte ja n'havia desaparegut una part. Cregui'm, els palestins faran valer els seus drets.

—En els seus últims viatges a Europa ha demanat suport per als palestins.

—I amb un gran èxit. Europa pot influir ara amb més força. Les meves entrevistes amb el canceller alemany, Gerhard Schröder, i amb el president Jacques Chirac van ser un èxit.

—Creu que després de totes les decepcions dels últims anys es podrà donar vida a un estat palestí independent?

—Sí, n'estic convençut. Probablement serà al 2008, quan acabi el segon mandat del president dels Estats Units, George W. Bush.

—Es a dir, vostè ha pressionat alguns estats àrabs perquè acceptin acords amb Israel.

—Cap estat no accepta pressions. Més aviat els hem donat consells segons el seu desenvolupament polític.

—Quin consell va donar al president de Síria, Baixar al-Assad?

—Vam parlar de seguretat. Crec que Síria intenta canviar la seva política, però encara els cal una mica de temps.

—Què espera del president Bush?

—És un amic, i confio en les seves promeses. Volem que continuï amb la resolució del problema de l'Orient Pròxim i desitgem que els americans es concentrin a solucionar-lo. Com que no se n'ha trobat solució, l'onada de terror i venjança ens desborda.

—Tres setmanes abans de l'atac dels Estats Units a l'Iraq, vostè va avisar que aquesta guerra acabaria essent un desastre i que hi hauria cent Bin Laden nous.

—Malauradament tenia raó. M'hauria estimat més equivocar-me.

—Què cal fer per a recuperar l'estabilitat a l'Iraq?

—L'únic que pot establir el país és la formació ràpida i eficient d'un nou exèrcit i una nova policia a l'Iraq. És molt important que hi hagi un contingent nombrós i no sols uns quants reclutes. Estem disposats a ajudar l'Iraq, igual que els jordans.

—I aquestes unitats acabades de formar han d'actuar a Fal-luja o Mossul amb els Marines nord-americans?

—No, només han d'encarregar-se de les funcions de control. És indispensable que els americans i els seus aliats abandonin les ciutats. Els centres de població només han d'estar vigilats per soldats i policies iraquians. Els americans no n'estan en condicions.

—Ofensives com la de Fal-luja no han reportat cap èxit contundent.

—Amb atacs militars no es poden resoldre els problemes de seguretat. Aquests atacs alimenten sentiments de venjança i d'odi, i la successió de represàlies no s'acaba mai. No ens hem de continuar enganyant: només els iraquians saben tractar amb els iraquians. La intervenció de tropes estrangeres és contraproduent.

—Els americans ho veuen de manera diferent i continuen reforçant les seves tropes. No seria més pràctic elaborar l'esborrany d'un calendari per a la retirada de tropes?

—Si ara els americans retiressin les tropes, les conseqüències serien catastròfiques, i llavors regnaria un caos terrible. Els atemptats terroristes augmentarien, hi hauria una quantitat enorme d'elements hostils i la situació a tota la regió seria encara més explosiva. Tothom en patiria les conseqüèn-

cies, nosaltres també. Els americans podran marxar quan hagin resolt els seus problemes de seguretat.

—Davant d'aquesta situació explosiva, té cap sentit convocar eleccions parlamentàries per a finals de gener?

—Espero que es puguin celebrar, però llavors hi hauran de participar tots els iraquians. Si no, hi haurà nous problemes.

—Washington desitjaria una integració més forta de l'OTAN a l'Iraq? Potser amb tropes dels països àrabs?

—Els països àrabs no hi estan preparats. Bush sap quina és la nostra posició i sap que la mantindrem.

—Molts musulmans temen que tard o d'hora l'administració Bush acabarà atacant l'Iran per a aturar la producció de material nuclear.

—Si els EUA ataquessin l'Iran cometrien un error de magnitud catastròfica. El terrorisme i la violència, tant a l'Orient Pròxim com a tot el món, eclipsaria tot el que s'ha vist fins ara.

—Quina seria la manera més efectiva de combatre el terrorisme islamista?

—L'islam rebutja qualsevol forma de terrorisme, com qualsevol altra religió. Hi ha una relació directa entre el terrorisme internacional i problemes socials i polítics sense resoldre, entre els quals trobem el de l'Orient Pròxim, la situació demencial a l'Iraq i l'augment de les desigualtats socials.

—Les deficiències democràtiques i les violacions dels drets humans també afavoreixen l'augment del terrorisme.

—Per això reclamo enèrgicament a les nostres societats que es democratitzin, pas a pas, segons el grau de desenvolupament de cada estructura social. A Egipte ens va força bé. El respecte als drets humans és un dels objectius.

—Els ideòlegs de Bush somnien construir un far de la democràcia a l'Iraq, un llum que il·lumini tota la regió.

—No serà més fort que la llum de la mitja lluna. Tota societat té la seva història i les seves particularitats religioses i socials. Dubto de la universalitat del "model de democràcia occidental", però cal aplicar pertot arreu els valors fonamentals de la democràcia.

—En molts països àrabs i islàmics, els extremistes islamistes intenten arribar al

"Gent com la de la Germandat Musulmana és l'últim que necessiten els nostres països. L'odi religiós o confessional destrueix societats senceres. El que ara veiem a l'Iraq és l'exemple d'una mala barreja entre política i religió. Els partits religiosos posen en perill la pau interna."

poder. A Egipte, per exemple, actua la Germandat Musulmana. Exigeix ser admesa com a partit polític i es defineix com a alternativa democràtica.

—La Germandat Musulmana té un passat terrorista. Va matar un president del Govern i gent d'idees diferents de les seves. El 1954 fins i tot va intentar posar una bomba al president Gamal Abd al-Nasser. No, gent com la de la Germandat Musulmana és l'últim que necessiten els nostres països. L'odi religiós o confessional destrueix societats senceres. El que ara veiem a l'Iraq és l'exemple d'una mala barreja entre política i religió. Els partits religiosos posen en perill la pau interna.

—Al seu gran veí del sud, el Sudan, hi ha una guerra civil ètnico-religiosa des

de fa dècades que està arribant a la fi. Tot i això, la situació dels refugiats a la regió de Darfur continua essent tan catastròfica com abans. Què s'hi pot fer?

—Si la rebel·lió no hagués inclòs altres països ja s'hauria trobat una solució des de fa temps. Ara els rebels presenten unes reclamacions irrealment, la pau cada vegada es veu més lluny si no hi passa res.

—El president del Sudan, Umar al-Baïxir, acaba de visitar-vos al Caire. Quin consell li ha donat?

—Li he dit: "Ara cal una solució. Només cal que facis alguna cosa."

*Olaf Ihlau
Volkhard Windfuhr
© Der Spiegel
Traducció: David Egea*